

Høringsbrev - restaurering af de offentlige vandløb Arrenakkegrøften og øvre Arrenakke Å

Halsnæs Kommune ønsker at restaurere Arrenakkegrøften og øvre del af Arrenakke Å ved at udlægge sten i vandløbet. Restaureringsindsatsen sker som led i implementeringen af de statslige Vandområdeplaner 2015-2021.

Høring

Restaureringsforslaget skal jf. vandløbslovens § 37 i otte ugers offentlig høring fra d.d., hvor bredejere og andre interessenter kan komme med bemærkninger. Såfremt du har bemærkninger til projektet skal de være kommunen i hænde senest den 8. september 2022. Du kan sende dine bemærkninger pr. mail til mail@halsnaes.dk eller pr. post til Halsnæs Kommune, Rådhuspladsen 1, 3300 Frederiksværk. Når høringsperioden er overstået, vil Halsnæs Kommune træffe afgørelse i sagen.

Baggrund for projektet

Både Arrenakkegrøften og Arrenakke Å er målsatte vandløb (vandområde o5752, jf. figur 1), der på sigt skal opnå god økologisk tilstand. Projektet er udpeget af staten i indsatsprogrammet for vandområdeplan 2015-2021 for Hovedvandopland Isefjord og Roskilde Fjord. Halsnæs Kommune fik i 2021 udarbejdet en forundersøgelse, der konkluderede, at god økologisk tilstand kan opnås ved udlæg af groft materiale i vandløbet.

Beskrivelse af vandområdet

Begge vandløb er offentlige og en del af Arrenakke Å-systemet, der pumpes ud i Roskilde Fjord ved Frederiksværk.

Begge vandløb er regulerede og generelt bløde uden den store fysiske variation. Enkelte steder er der lidt mere fald og naturlige slyngninger. Vandløbene målopfylder ikke i dag på parameteren smådyr.

Begge vandløb er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 1: Geografisk placering af vandområde o5752. Rød streg markerer vandområdet.

Projektbeskrivelse

Projektet er baseret på "Forundersøgelse af vandplanindsats Arnakkegrøften/Arnakke Å 2021" og "Detailprojekt Vandplanindsats Arnakke Å, ID: o5752". Følgende er en kort opsummering fra de to rapporter.

Besigtigelse af de eksisterende forhold i forbindelse med forundersøgelsen viste, at målrettede indsatser på udvalgte delafsnit af vandløbet med udlægning af sten vil kunne give en forbedring af det fysiske miljø i en grad, hvor der kan opnås målopfyldelse til god økologisk tilstand, hvad angår smådyr og vandplanter, særligt såfremt vandkvaliteten forbedres.

Indsatserne koncentrerer sig primært om strækningen syd for Møllevangsvej og en mindre strækning opstrøms Møllevangsvej, hvor bunden er fast, og hvor udlægning af sten kan skabe bedre fysiske forhold med en betydelig variation.

Her ligger vandløbet forholdsvis dybt i terræn, og indsatserne er blevet vurderet realiserbare ud fra sammenholdelse af den aktuelle bundkote med en brinkhøjde til kronekant på minimum en

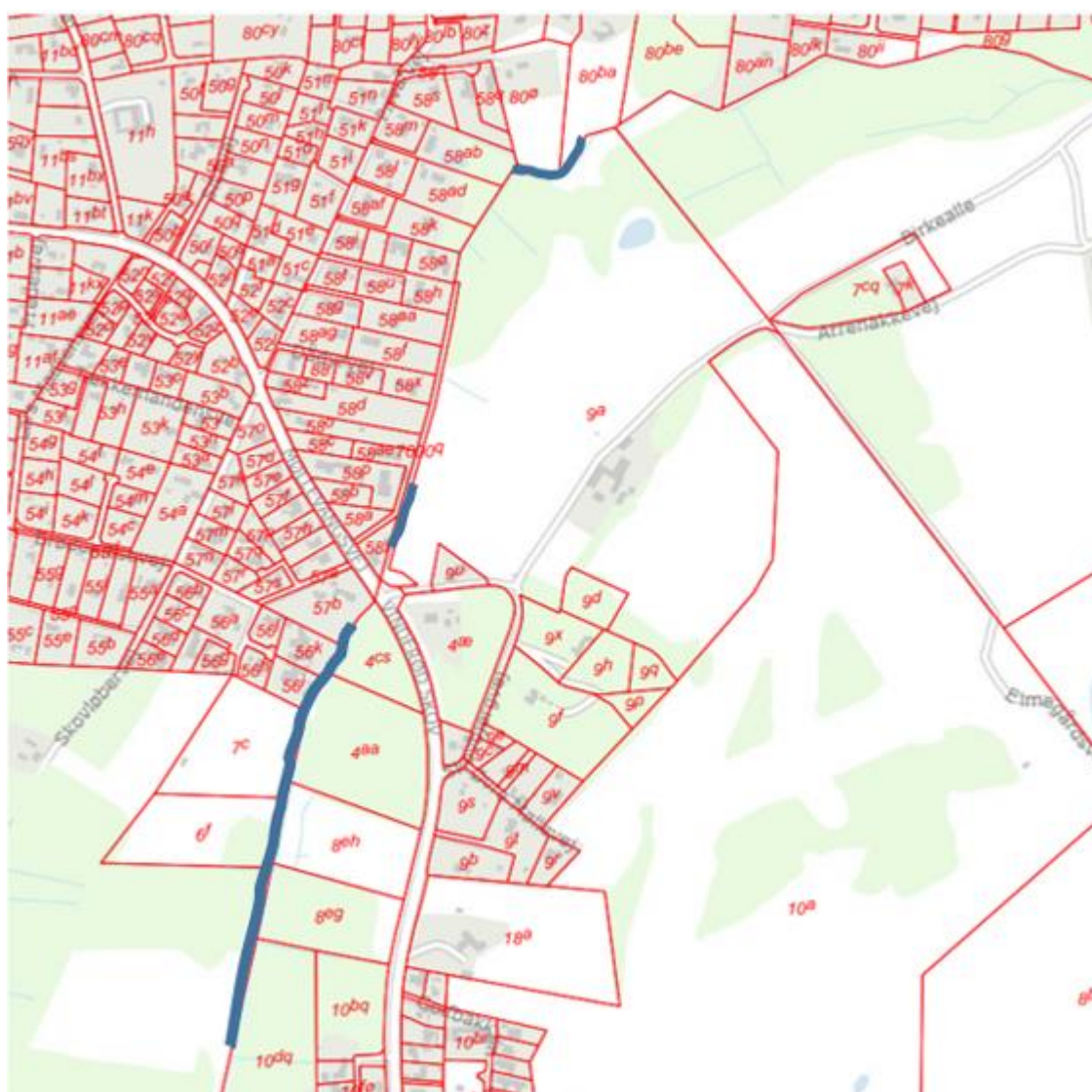
meter, hvorved udlægning af sten \varnothing 170-400 mm spredt i mindre grupper ikke vil betyde, at vandløbet løber over, stuver baglæns, eller påvirker vandløbets vandføringsevne negativt.

I tabel 1 fremgår forslag til realiserbare indsatser i Arnakke Å st. 2.030-2.930. Hverken vandspejlskoten eller vandføringsevnen forventes at blive påvirket væsentligt af indsatserne. Det samme gælder et større dræn (omkring st. 2.480) placeret højt i højre bred.

Station (m)	Indsats	Formål
Arnakkegrøften		
650 - 730	Udlægning af sten \varnothing 170-400. 1/3 m ³ pr. 3-4 m.	Variationsforbedring af de fysiske forhold.
1.155 - 1.205	Udlægning af sten \varnothing 170-400. 1/3 m ³ pr. 3-4 m.	Variationsforbedring af de fysiske forhold.
1.255 - 1388	Udlægning af sten \varnothing 170-400. 1/3 m ³ pr. 3-4 m.	Variationsforbedring af de fysiske forhold.
Arnakke Å		
0 - 390	Udlægning af sten \varnothing 170-400. 1/3 m ³ pr. 3-4 m.	Variationsforbedring af de fysiske forhold.

Tabel 1: Forundersøgelse og forslag til realiserbare indsatser i Arnakkegrøften st. 650 - 1.388 og Arnakke Å st. 0 - 390. Adgangsforholdene vurderes som gode og følger kørespor enten langs den venstre eller højre bred anvendt ifm. vedligeholdelsesarbejdet.

Der udlægges sten af passende størrelse i et anslået antal pr. længdeangivelse, mere eller mindre regelmæssigt skiftevis langs / imod den ene og den anden bred for at forbedre den fysiske variation på fysisk ensartede strækninger. Stenene vil samtidig give varieret strøm og forbedre strømforholdene ved bunden, hvilket vil blottlægge grus og småsten og herved skabe levesteder for varieret dyreliv af smådyr, heriblandt mere krævende arter. Sten udlægges på samlet tre delstrækninger (tabel 1 og figur 2).

Figur 2: Placering af restaureringstiltag. Fra detailprojekt.

Konsekvens for vandføring

Der forventes ikke ændringer i vandløbets afvandingsmæssige forhold. Da bundkoten ikke i sig selv ændres, vandløbet på strækningerne har brinker der som minimum er 1 m høje, og da anlæg og dimensionsbredde ikke berøres, vil middelfald og afstrømningsforhold på strækningen for projektområdet overordnet være uændret. Sten udlagt regelmæssigt som enkeltobjekter vil således ikke skabe nævneværdige ændringer i vandspejlskoten.

Forsøg har vist at selv udlæg af en, for et vandløb, stor mængde store sten spredt i vandløbet kun vil medføre en lille vandstandsstigning umiddelbart opstrøms (25 m) de udlagte sten¹. I dette projekt udlægges væsentlig færre sten end i forsøget, hvorfor der ikke forventes en målbar vandspejlsstigning.

Erfaringsmæssigt vil udlæg af sten på denne måde endvidere medføre, at vandet løber lidt hurtigere forbi stenene og derved eroderer(uddyber) bunden omkring stenene således vandet efter noget tid kan passere i samme omfang som før, hvorved vandspejlet vil være uændret.

Vilkår i en evt. fremtidig godkendelse af restaureringsprojektet

- Anlægsarbejdet skal udføres i overensstemmelse med forundersøgelsen og detailprojektet (vedlagt).
- Bliver det nødvendigt, at ændre i projektet undervejs skal Halsnæs Kommune kontaktes inden ændringen igangsættes, for en vurdering af hvorvidt der skal meddeles ny tilladelse.
- Ved udlægning af sten skal drænudløb og evt. åbne tilløb friholdes, så deres afvandingssevne ikke ændres.
- Det skal sikres, at de afvandingsmæssige forhold i området ikke forringes som følge af projektet.
- Anlægsarbejdet må ikke forårsage opstuvning af vand opstrøms i vandløbet.
- Adgang til vandløbet skal så vidt muligt ske ad eksisterende spor og adgangsvej, efter nærmere aftale med grundejerne.
- Det skal sikres, at der ikke sker udvaskning af sand, jord, sten og grus under og efter anlægsarbejdet.
- Ved kørsel og arbejde langs vandløbet skal det sikres, at brinker ikke bliver trykket. Hvis der sker udskridning af brinker i forbindelse med anlægsarbejdet, så skal der ske reetablering.
- Efter endt anlægsarbejde skal alle arbejdsarealer reetableres til mindst samme stand som før anlægsarbejdets opstart.
- Der skal anvendes natursten >Ø170-400 mm, som skal bestå af rene uknuste og frostsikre materialer som f.eks. granit. Der må ikke anvendes materialer med indhold af flint, kridt, kalk eller ler. Stenblandingen skal være med en overvægt af større sten >300 mm.

¹ Forudsætninger og data ved vandspejlsberegninger i vandløb. Faglig udredning til Hedeselskabets medlemsudvalg 2017

Tidsplan

	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
Detailprojekt, udbud									
Myndighedsbehandling									
Udførelse af indsatser									
Reetablering									

Tabel 2: Forventet tidsplan

Økonomi

Alle udgifter i forbindelse med projektet afholdes af Halsnæs Kommune via statens tilskudspulje "National vandløbsordning".

Benævnelse	Kr.
Projektstyring, tilsyn, møder	7.000
Arbejdsplads	5.000
Udlægning af sten Ø 170 – 400 mm	103.500
I alt	115.500
Evt. tillægsarbejder	5.000
Samlet pris før moms	120.500

Tabel 3: Forventede anlægsudgifter. Fra forundersøgelse.

Godkendelse efter anden lovgivning

Naturbeskyttelsesloven

Projektet skal vurderes i forhold til naturbeskyttelsesloven, da Arrenakkegrøften og Arrenakke Å begge er omfattet af dennes § 3.

Halsnæs Kommune udarbejder dispensationer til projektet jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2.

§ 3 dispensation behandles særskilt, og vedlægges den endelige restaureringstilladelse.

Miljøvurderingsloven

Halsnæs Kommune vil, i henhold til miljøvurderingsloven², foretage en screening af restaureringsprojektet. Restaureringen er principielt omfattet af bilag 2, pkt. 10f (regulering af vandløb) da restaurering i den forbindelse anses som en regulering (ændring) af vandløbet.

VVM-screeningsskema samt afgørelse behandles særskilt, og vedlægges den endelige tilladelse.

Habitatvurdering

Nærmeste Natura 2000 område er nr. 135 ”Tisvilde Hegn og Melby Overdrev”, som ligger ca. 800 meter nord for vandløbet. Grundet projektets begrænsede størrelse er det kommunens vurdering at der kun vil ske påvirkning af de berørte vandløbsstrækninger og at der således ikke vil ske påvirkning af arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget, hverken i anlægs eller driftsfase.

Der er ikke kendskab til fund af Bilag IV arter i vandløbet. Bilag IV arterne spidsnudet frø og stor vandsalamander forekommer spredt i kommunen, men vandløb vurderes ikke at være egnet yngle- eller rasteområde. Flagermus forekommer ligeledes spredt i kommunen. da projektet ikke omfatter fældning af træer er det kommunens vurdering at der ikke vil ske påvirkning af flagermus.

Myndighedens vurdering af projektet

Det er Halsnæs Kommunes vurdering, at vandløbsrestaureringen af strækningerne i Arrenakkegrøften og Arrenakke Å vil bidrage positivt i forhold til, at vandløbene i fremtiden kan opnå deres målsætning om god økologisk tilstand målt i forhold til smådyr og planter.

Halsnæs Kommune forventer ikke, at projektets gennemførelse vil resultere i hverken negative miljøpåvirkninger eller afvandingsmæssige udfordringer under eller efter anlægsarbejdet.

Aktindsigt

Der gøres opmærksom på retten til aktindsigt.

Forslag til restaureringsprojekt er sendt i høring til:

Halsnæs Kommunes hjemmeside, halsnaes.dk
Bredejere til Arrenakkegrøften og øvre Arrenakke Å (fra Melby Enghavevej)
Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
DTU Aqua, aqua@aqua.dk
Naturstyrelsen, Nordsjælland, nsj@nst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, halsnaes@dn.dk, dnhalsnaes-sager@dn.dk

² LBK nr. 1225 af 25. oktober 2018, Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Dansk Ornitologisk Forening natur@dof.dk; halsnaes@dof.dk
Halsnæs Vandløbslaug, kontakt@engmosegaard.com
Museum Nordsjælland, post@museumns.dk
Ølsted Frederiksværk Sportsfiskerforening, vandplejegruppen, v/ Kai Larsen;
kajlarsen103@msn.com
Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Friluftsrådet Kreds Nordsjælland, nordsjaelland@friluftsradet.dk

Med venlig hilsen

Mette Thornholm
Natursagsbehandler
Direkte 47 78 40 00
metho@halsnaes.dk